

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: «Επι-σκέψεις στο εργαστήριο ενός ποιητή»
Κώστας Καρυωτάκης- Μαρία Πολυδούρη

Β' ΤΟΣΙΤΣΕΙΟ ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΚΑΛΗΣ

ΤΑΞΗ Α'

Εργασία των μαθητριών: Αναγνωστοπούλου Βιργινία
Βλάμη Μελίνα

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Κώστας Καρυωτάκης

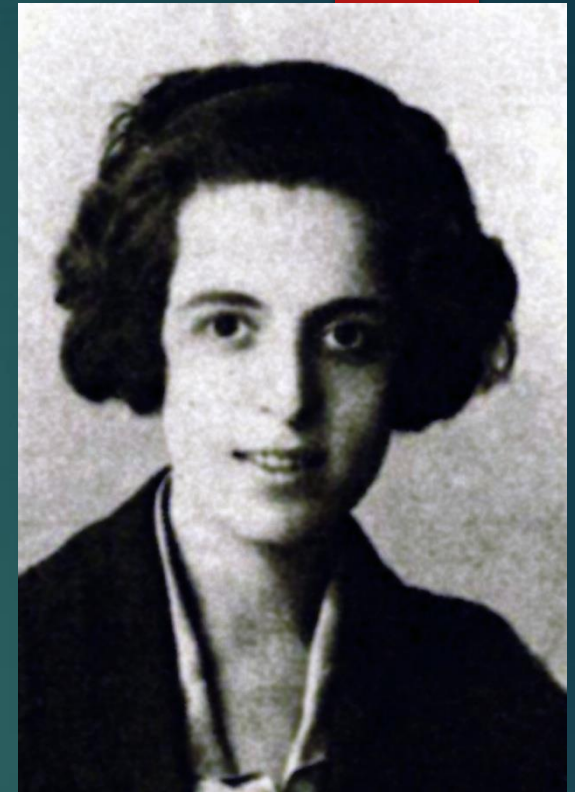
- ▶ Ο Κώστας Καρυωτάκης ήταν Έλληνας ποιητής και πεζογράφος.
- ▶ Γεννήθηκε στην Τρίπολη στις 30 Οκτωβρίου 1896 και αυτοκτόνησε στην Πρέβεζα στις 21 Ιουλίου 1928.
- ▶ Είναι ο κυριότερος εκφραστής της σύγχρονης ελληνικής λυρικής ποίησης.
- ▶ 18 Ιουνίου 1928 άφιξη στην Πρέβεζα (Νομαρχία Πρεβέζης, στο Γραφείο Εποικισμού και Αποκαταστάσεως Προσφύγων.)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Μαρία Πολυδούρη

- ▶ Γεννήθηκε στην Καλαμάτα, 1 Απριλίου 1902 – πέθανε στην Αθήνα, 29 Απριλίου 1930
- ▶ Ολοκλήρωσε τις γυμνασιακές της σπουδές στην Καλαμάτα, ενώ είχε φοιτήσει και στο Αρσάκειο της Αθήνας για δύο χρόνια.
- ▶ Το 1921 μετατέθηκε στη Νομαρχία Αθηνών και παράλληλα εγγράφηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- ▶ Γνωρίστηκε με τον Κ. Καρυωτάκη και αναπτύχθηκε ένας σφοδρός έρωτας.

Θεματολογία - Γενικά χαρακτηριστικά

- ▶ απαισιοδοξία, μελαγχολία, αίσθηση του ανικανοποίητου, του αδιεξόδου
- ▶ απουσία ιδανικών, θρήνος για την απώλειά τους
- ▶ στροφή στο άτομο
- ▶ καταφύγιο στην ονειροπόληση και τη φυγή
- ▶ περιφρόνηση των κοινωνικών συμβάσεων
- ▶ επίδραση από τον γαλλικό συμβολισμό
- ▶ προσπάθειες ανανέωσης της παραδοσιακής ποίησης τόσο σε στιχουργικό επίπεδο ("παραβίαση" της αυστηρής μορφής του παραδοσιακού στίχου), όσο και σε επίπεδο περιεχομένου (σταδιακή χαλάρωση της λογικής, εμφάνιση του συνειρμού στη σύνθεση των ποιημάτων).

*Μόνο γιατί με κράτησες στα
χέρια σου
μια νύχτα και με φίλησες στο
στόμα,
μόνο γι' αυτό είμαι σαν κρίνο
ολάνοιχτο
κι έχω ένα ρίγος στην ψυχή
μου
ακόμα,
μόνο γιατί με κράτησες στα
χέρια σου.*

Μ. Πολυδούρη

* * * * *

*Στον κήπο απόψε μου μιλεί
μια νέα μελαγχολία.
Βυθίζει κάποια μνυδαλιά τον
ανθοχαμόγελό της
στον βάλτου το θολό νερό. Και
η θύμηση τής νιότης
παλεύει τόσο θλιβερά την
άρρωστη ακακία...
Εξύπνησε μια κρύα πνοή μες
στη σπασμένη σέρα,
όπου τα ρόδα είναι νεκρά και
κάσα η κάθε γάστρα*

Κ. Καρυωτάκης

Θεματολογία στην ποίηση του Καρυωτάκη

► Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της εποχής:

→ Α' Παγκόσμιος πόλεμος

→ η αποτυχία της Μεγάλης Ιδέας

→ η συντριπτική εθνική ήττα της Μικρασιατικής Καταστροφής

→ τα επακόλουθα προβλήματα της κοινωνικής ένταξης των προσφύγων:

→ πεσιμισμός

→ αποπροσανατολισμός

→ απόγνωση

→ αίσθημα οδύνης και διάλυσης.

Γράφει τα λεγόμενα «ποιοητικά ποιήματα». Με το έργο του δηλώνει ότι η ποίηση αδυνατεί να αντιστρέψει ό, τι πεσιμιστικό υπάρχει, οπότε είναι μια ταπεινή τέχνη, χωρίς ύφος, που αγγίζει τα όρια της φυγής.

► **Πρέβεζα (τελευταίο του ποιημα)**

[...]Αν τουλάχιστον, μέσα στους ανθρώπους
ένας πέθαινε από αηδία...
Σιωπηλοί, θλιμμένοι, με σεμνούς τρόπους,
θα διασκεδάζαμε όλοι στην κηδεία.

Αγάπη

[...]Σάμπως τα μάτια της να μου είπαν ότι
δεν είμαι πλέον ο ναυαγός κι ο μόνος,
κι ελύγισα σαν από τρυφερότη,
εγώ που μ' είχε πέτρα κάνει ο πόνος.

Καρυωτακισμός

- ▶ Η πεισιθάνατη αντιμετώπιση της ζωής.
- ▶ Η μυθοποίηση του Καρυωτάκη από τους νεότερους ποιητές και κριτικούς.
- ▶ Σε λογοτεχνικό επίπεδο (περιεχόμενο) εννοούμε την προβληματική σχέση του ποιητή με τον κοινωνικό περίγυρο και την προσπάθειά του για κοινωνική διαμαρτυρία, ψυχολογική ελευθερία και ρήξη με την κρατούσα ιδεολογία.

Θεματολογία στην ποίηση της Πολυδούρη

- ▶ Άμεση σύνδεση ζωής κι έργου. (Δεν τραγουδώ παρά γιατί μ' αγάπησες – ποίημα) Λυρισμός, γνώρισμα της νεορομαντικής σχολής, ο οποίος είναι διάχυτος σε όλη την έκταση της ποίησής της.
- ▶ Σταθερά θέματα της ποίησής της είναι ο έρωτας κι ο θάνατος. Η αγάπη και ο θάνατός της, η προσπάθεια να ξαναζήσει τον έρωτα έστω και μέσω της ποίησης και η προσωπική της πορεία προς τον θάνατο χαρακτηρίζουν άμεσα τα έργα της.
- ▶ Ποίηση πηγαία, φυσική και ανεπιτήδευτη, με ειλικρίνεια συναισθημάτων, εσωτερική πνοή κι έντονο συναισθηματισμό.
- ▶ Ποίηση στην οποία καθρεφτίζεται η γυναικεία ψυχολογία.
- ▶ Μουσικότητα και υποβλητικότητα του στίχου, στοιχεία των νεοσυμβολιστικών της καταβολών.
- ▶ Επίδραση από τον καρυωτακισμό (μετά την αυτοκτονία του Καρυωτάκη, το 1928, ο «καρυωτακισμός» διαποτίζει τη νεοελληνική ποίηση, μια τάση μίμησης της ποίησής του, που εκδηλώνεται ως αποστροφή στη ζωή, πεσιμισμός, μεμψιμοιρία).
- ▶ Αδυναμία στη γλωσσική επεξεργασία και την τεχνική του στίχου, κοινότοπα θέματα και εικόνες.

- ▶ **Γιατί μ' αγάπησες (υπέρτατη ομολογία αγάπης, αιτία της ζωής της, ο ερωτάς της)**

[...]Μόνο γιατί μ' αγάπησες γεννήθηκα,
γι' αυτό η ζωή μου εδόθη.
Στην άχαρη ζωή την ανεκπλήρωτη
μένα η ζωή πληρώθη.
Μόνο γιατί μ' αγάπησες γεννήθηκα.[...]

Κοντά σου

[...]Κοντά σου η θλίψη ανθίζει σα λουλούδι
κι' ανύποπτα περνά μέσ' στη ζωή.
Κοντά σου όλα γλυκά κι' όλα σα χνούδι,
σα χάδι, σα δροσούλα, σαν πνοή.[...]

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κ. Καρυωτάκης, Εργογραφία – Ανθολογία – Απαγγελία, επιμέλεια: Χ. Ντουσιά, εκδ. Η Καθημερινή
- http://mnimiexams.blogspot.gr/2012/09/blog-post_3642.html
- <http://www.mixanitouxronou.gr>
- <http://www.ert-archives.gr/Καρυωτάκης>
- <http://www.ert-archives.gr/Πολυδούρη>
- <https://el.wikipedia.org/wiki/Καρυωτάκης>
- <https://el.wikipedia.org/wiki/Πολυδούρη>
- <http://eapilektoi.blogspot.gr>